

FINANCIEEL VERSLAG 2022

Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en
Mensenhandel
te Den Haag

INHOUDSOPGAVE

Pagina

BESTUURSVERSLAG

1	Bestuursverslag over 2022	4
---	---------------------------	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2022	19
2	Staat van baten en lasten over 2022	21
3	Kasstroomoverzicht 2022	22
4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
5	Toelichting op de balans per 31 december 2022	27
6	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022	33
7	Overige toelichting	39

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	42
---	---	----

BESTUURSVERSLAG

1. INLEIDING

Dit bestuursverslag maakt deel uit van de jaarrekening 2022 van de Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (SHOP). In de jaarrekening legt SHOP verantwoording af over de financiële gang van zaken in het afgesloten kalenderjaar. De jaarrekening is bedoeld als verantwoording aan de gemeente Den Haag als belangrijkste subsidiegever en voor een ieder die belang stelt in SHOP. SHOP geeft in dit bestuursverslag in grote lijnen de belangrijkste inhoudelijke, organisatorische en financiële onderwerpen van 2022 weer. Uitgebreide informatie met betrekking tot de activiteiten en de inhoudelijke resultaten van het jaar 2022 zijn opgenomen in het inhoudelijk jaarverslag 2022. Dit bestuursverslag is opgesteld conform de richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1).

2. MISSIE EN VISIE

SHOP is een in Den Haag gevestigde niet-gouvernementele organisatie die dienst- en hulpverlening aanbiedt aan (voormalig) sekswerkers, slachtoffers van mensenhandel en bij hen betrokkenen, zoals hun familie. SHOP functioneert ten dienste van haar samenwerkingspartners en opdrachtgevers tevens als regionaal kennis- en expertisecentrum op deze beleidsterreinen.

SHOP voert in opdracht van en gesubsidieerd door de gemeente Den Haag en met middelen van derden (fondsen) op professionele wijze en in samenwerking met andere organisaties de volgende taken uit:

- SHOP ondersteunt sekswerkers (van alle genders) bij de veilige en professionele uitoefening van hun beroep.
- SHOP ondersteunt activiteiten van sekswerkers die positieverbetering van de beroepsgroep tot doel hebben.
- SHOP ondersteunt en begeleidt ex-sekswerkers in nieuw gemaakte keuzes, zoals bij een carrièreswitch.
- SHOP levert een bijdrage aan de signalering en bestrijding van (inter)nationale mensenhandel.
- SHOP ondersteunt slachtoffers van mensenhandel en voert de zorgcoördinatie mensenhandel uit voor de regio Den Haag.

SHOP baseert haar handelen op de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot (seksuele en anderszins) dienstverlening of welke vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.
- SHOP beschouwt als haar opdrachtgevers: de cliënten (sekswerkers en slachtoffers mensenhandel op het aspect zorgcoördinatie), de subsidieverleners en andere geldgevers.

3. INHOUDELIKE RESULTATEN EN BESCHIKKINGEN 2022

Het jaar 2022 startte in het teken van de coronamaatregelen, die wederom gepaard gingen met een lockdown. Van 19 december 2021 tot en met 14 januari 2022 mochten sekswerkers opnieuw niet werken. Ook in veel overige sectoren stonden de werkzaamheden stil. Deze situatie had wederom een grote impact op het leven van de cliënten van SHOP. Na deze harde lockdown werden de coronamaatregelen landelijk langzaam versoepeld. In maart vervielen de laatste maatregelen. Ook voor SHOP betekende dit dat de maatregelen werden losgelaten. De standaard werd weer dat medewerkers op kantoor werken en voorlichtingen en overleggen konden weer regelmatig fysiek plaatsvinden. De maatregelen hebben een forse impact gehad op het werk van SHOP, maar vooral op het leven van de doelgroep. Ondanks de lockdowns en de aanpassingen die het (zoveel mogelijk) vanuit huis werken in de eerste periode van het jaar met zich hebben meegebracht, is het gelukt om het werk door te zetten en onze cliënten bij te staan.

Beschikkingen

De jaarrapportage volgt de richtlijnen van diverse gemeentelijke beschikkingen. De looptijd van onderstaande regelingen is 1 januari tot en met 31 december 2022.

- **20210921-41935:** activiteiten Artikel 1:4 lid 1 uit de Subsidieregeling Sekswerk Den Haag 2021 (RIS309305), op grond van de Prostitutennota 2020-2022
- **20211222-24026:** activiteiten Artikel 1:4 lid 2 uit de Subsidieregeling Sekswerk Den Haag 2021 (RIS309305), op grond van de Prostitutennota 2020-2022
- **20211028-68278:** activiteiten categorie A van de Subsidieregeling aanpak (tegengaan) van mensenhandel Den Haag 2021 (RIS310054), op grond van het Actieprogramma Mensenhandel 2020-2023
- **20220119-30741:** activiteiten categorie B van de Subsidieregeling aanpak (tegengaan) van mensenhandel Den Haag 2021 (RIS310054), op grond van het Actieprogramma Mensenhandel 2020-2023
- **20210902-32666:** activiteiten categorie C van de Subsidieregeling preventie en participatie jeugd Den Haag 2021 (RIS309245)
- **20220105-60772:** activiteiten categorie D van de Subsidieregeling preventie en participatie jeugd Den Haag 2021 (RIS309245)
- **20220225-35473:** Subsidieverlening in het kader van PZJ: Incidentele subsidie SHOP/Jeugd
- **20210915-35099:** Subsidieregeling carrièreswitch sekswerkers Den Haag 2021 (RIS309306), in het kader van de Prostitutennota 2020-2022

Voor onderstaande twee regelingen is de looptijd korter, namelijk van 1 juli tot en met 31 december 2022.

- **20220725-98895:** Subsidieregeling carrièreswitch sekswerkers Den Haag 2022, in het kader van de Prostitutennota 2020-2022, tweede tranche subsidie
- **20220725-45548:** Subsidieregeling Aanpak (tegengaan) van mensenhandel Den Haag 2022-2023, op grond van het Actieprogramma Mensenhandel 2020-2023, tweede tranche subsidie

SHOP voert daarnaast activiteiten uit in opdracht van Hecht¹ ten behoeve van de zorgcoördinatie mensenhandel voor de regio Hollands Midden. Ook voert SHOP activiteiten uit in het kader van de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD)², die gesubsidieerd wordt door het Ministerie van J&V, SZW en OCW. Dit vierjarige programma is vormgegeven in 2019 – onder andere door SHOP als een van de initiatiefnemers – en is uiteindelijk concreet geworden in 2021. Aan de SWAD nemen 22 organisaties deel, die samen het stigma op sekswerk tegengaan door te werken aan vier subdoelen:

- inclusieve beleidsvoering en praktijk door (overheid)instellingen – zoals zorg, politie, banken, belastingdienst – voor sekswerkers;
- genuanceerde beeldvorming over sekswerk(ers), exploitanten en klanten;
- adequaat sekswerkbeleid en uitvoering met behulp van sekswerkersparticipatie;
- een sterke en georganiseerde sekswerkgemeenschap met een goede infrastructuur.

In 2022 heeft SHOP ook subsidie ontvangen van het Ministerie van J&V om twee ontmoetingsdagen te organiseren voor het landelijk dekkend netwerk van projecten in het kader van de uitstapprogramma's voor sekswerker.

¹ Hecht heette voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden.

² <https://www.shop-denhaag.nl/shop-is-lid-van-de-sekswerk-alliantie-destigmatisering-swad/>

4. RESULTATEN 2022: URENREALISATIE EN ACTIVITEITEN GEMEENTELIJKE SUBSIDIE

In onderstaande tabel wordt de urenrealisatie van 2022 vergeleken met de beschikte uren.

Tabel 1. Urenrealisatie 2022

Subsidieregeling		Beschikking	Realisatie jaar 2022	Beschikking jaar 2022
Sekswerk RIS309305	Art 1:4 lid 1 Overig	20210921-41935	10.062*	8.470
	Art 1:4 lid 2 Opvang	20211222-24026	13.258*	12.980
Mensenhandel RIS310054	Categorie A Ketenaanpak	20211028-68278	7.625	7.231
	Categorie B Opvang	20220119-30741	4.138	3.573
	Categorie C Arbeidsuitbuiting (tweede tranche)	20220725-45548	420	420
Preventie en Participatie Jeugd RIS309245	Categorie C	20210902-32666 Voorlichting	410	410
	Categorie D	20220105-60772 Info en advies	268	267
PZJ: Incidentele subsidie SHOP Jeugd		20220225-35473	1.440	1440
Carrièreswitch RIS309306		20210915-35099	5.727	4.111
	Tweede tranche	20220725-98895	923	923
Totaal			44.271	39.824

**) inclusief de uren ingezet als 25% cofinanciering ten behoeve van DUUP (zie hoofdstuk 3)*

De totaal beschikte uren zijn in 2022 ruimschoots gemaakt. In lijn met afgelopen jaren blijft SHOP haar urdoelen halen. De ingezette uren zijn afgestemd met de gemeente Den Haag en akkoord bevonden.

Opbouw van de 25% cofinanciering

De 25% cofinanciering waarnaar verwezen wordt onder tabel 1 is een vereiste van de Decentralisatie-uitkering Uitstapprogramma's voor Prostituees (DUUP).³ Dit is de regeling die de middelen beschikbaar stelt voor de 'Subsidieregelingen carrièreswitch sekswerkers Den Haag 2021 en 2022', die SHOP van de gemeente ontvangt. Sinds 2014 ontvangt SHOP middelen voor de uitvoering van het carrièreswitchprogramma. Eerst via de RUPS en nu via de DUUP. Zowel in het kader van RUPS II en RUPS III als nu door de DUUP-subsidie wordt als subsidievoorwaarde gesteld dat SHOP voor 25% cofinanciering draagt. Sinds de start van het programma in 2014 komt de cofinanciering van SHOP voort uit de reguliere gemeentelijke subsidie die SHOP ontvangt voor de uitvoering van haar kerntaken: het maatschappelijk werk, het veldwerk, de 24-uursopvang en het dienstencentrum Spot 46. Al deze activiteiten hebben een voorwaardelijke of flankerende rol bij de uitvoering van het carrièreswitchprogramma. Zonder deze activiteiten zou het programma niet uitgevoerd kunnen worden.

³ Voorheen Regeling Uitstapprogramma's Prostituees (RUPS).

5. BIJZONDERHEDEN UIT DE INHOUDELIJKE RESULTATEN

Zoals eerder genoemd zijn de inhoudelijke resultaten van alle geplande activiteiten opgenomen in het inhoudelijke jaarverslag 2022. Het bestuur staat hieronder stil bij enkele bijzonderheden uit dat verslag. De cijfers uit het inhoudelijk verslag laten zien dat cliënten SHOP ook afgelopen jaar weer veelvuldig wisten te vinden. Het aantal fysieke contacten is bij verschillende afdelingen toegenomen. Nu de coronamaatregelen niet meer gelden, komen cliënten weer vaker naar SHOP. Op de opvanglocatie van SHOP (De Gantel) zijn sinds de maatregelen zijn opgeheven de dagbezoekers weer welkom. Ook is te zien dat sommige van de aangepaste werkzaamheden die ontstaan zijn tijdens de coronapandemie doorgaan. Zo nemen cliënten vaker telefonisch contact op dan voor de pandemie, omdat zij hier gewend aan zijn geraakt toen de coronamaatregelen golden. Aan de hulpvragen van cliënten is te zien dat deze minder vaak over financiële zaken gaan, omdat zij bijna het hele jaar konden werken. Bij de zorgcoördinatie mensenhandel (ZoCo) is sprake van een lichte stijging van het aantal aanmeldingen. Dit is in lijn met de stijging die te zien was in de tweede helft van 2021. Het lijkt erop dat de kwetsbare groepen zich weer zichtbaarder opstellen sinds de wereld weer 'open' is gegaan.

Het online veldwerk is cruciaal gebleken in de perioden dat er tijdens de coronapandemie niet fysiek gewerkt kon worden en blijft zijn waarde houden, ook nadat sekswerkers weer aan het werk zijn gegaan in raamstraten, clubs en privéhuizen. Het team veldwerkers van SHOP blijft thematische filmpjes ontwikkelen, die via verschillende apps en andere kanalen verspreid worden. Sekswerkers zijn via de filmpjes geïnformeerd over hun rechten, belangrijke ontwikkelingen en de mogelijkheid om deel te nemen aan een carrièreswitchprogramma. Het aantal bereikte unieke contacten tijdens het online veldwerk, ook in het onvergunde circuit, blijft groeien. Online veldwerk is een nog belangrijker onderdeel geworden in de communicatie met de doelgroep.

De nijpende financiële situatie die ontstaan is bij het aanbreken van de tweede en nog eens versterkt werd met de derde lockdown – waar geen financiële compensatie geregeld was – heeft de financiële draagkracht verder uitgeput. Daarbij zijn afgelopen jaar ook nog de hogere kosten door de energiecrisis gekomen. Deze situatie heeft consequenties gehad voor het aantal carrièreswitchtrajecten in 2022. Veel sekswerkers die van plan waren om met het werk te stoppen, hebben besloten om de carrièreswitch uit te stellen en zijn opnieuw in de sector gestart of blijven werken om reserves op te bouwen.

24-uursopvang/woonvoorziening

De 24-uursopvang in De Gantel heeft achttien bedden en één noodbed, verdeeld over twee aparte leefgroepen in de nood- en crisisopvang en drie appartementen. De drie appartementen dienen als doorstroom vanuit de crisisopvang, waar cliënten in een kleinere leefgroep oefenen met een zelfstandig leven buiten SHOP (zoals begeleid/beschermd wonen bij een andere instelling of in een eigen woning).

De bezettingsgraad afgelopen jaar was 86 %. Dit is in lijn met voorgaande jaren (86,5% in 2021 en 83,5% in 2020). In totaal verbleven er 50 unieke cliënten in de opvang. Dit is een toename vergeleken met 2021, toen het er 37 waren.

Het afgelopen jaar zijn twee werkbezoeken gebracht aan De Gantel door internationale delegaties. GRETA – een onafhankelijk comité van experts dat monitort of de aangesloten landen het mensenhandel verdrag van de Raad van Europa op de juiste manier implementeren – bezocht de opvang van SHOP om in gesprek te gaan over hoe de hulpverlening en opvang aan slachtoffers van mensenhandel wordt geregeld door SHOP en om met elkaar in gesprek te gaan over de knelpunten. Ook vanuit Noord-Macedonië is er een delegatie op bezoek geweest in De Gantel. Zij waren op een meerdaagse studiereis in Nederland met als doel bij verschillende opvangplekken te kijken en te leren van ervaringen hier, omdat zij een nieuwe opvang voor slachtoffers van mensenhandel willen openen in Noord-Macedonië.

Maatschappelijk werk

In 2022 waren er 313 trajecten, wat nagenoeg gelijk is aan het aantal trajecten in 2021 (327). Het overgrote deel van de doelgroep is vrouw (76%). De meest voorkomende leeftijdscategorie is 31 tot en met 40 jaar (34%). Dit is beide vergelijkbaar met voorgaande jaren. De meest voorkomende nationaliteit is net als afgelopen jaren Nederlands (35%), gevolgd door cliënten uit Latijns-Amerika/Spanje en Roemenië.

Er waren in totaal 72 nieuwe aanmeldingen. De meeste aanmeldingen zijn van (ex)sekswerkers (67%) en vrouwen (82%). De meerderheid heeft de Nederlandse nationaliteit (34%). De groep die daarop volgt is Roemeens (10%). Bij de aanmeldingen komt net zoals bij de trajecten de grootste groep uit de leeftijdscategorie 31 tot en met 40 jaar (29%). Het valt op dat de groep 18 tot en met 20 jaar is toegenomen, met 4 aanmeldingen in 2021 en 11 aanmeldingen in 2022. In 2022 zijn er 82 trajecten afgesloten.

De transgender themabijeenkomsten zijn een structureel onderdeel geworden van het groepsaanbod van SHOP. In 2022 hebben er 14 bijeenkomsten plaatsgevonden. Er is een app-groep met de deelnemers, zodat ook buiten de bijeenkomsten om contact kan worden onderhouden en belangrijke informatie met elkaar gedeeld kan worden.

Zorgcoördinatie 18+ en SHOP Jeugd

Aanmeldingen en trajecten ZoCo 18+

In 2022 waren er 42 aanmeldingen van (mogelijke) slachtoffers mensenhandel. Dit is een lichte toename vergeleken met 2021 en 2020 toen deze aantallen respectievelijk 40 en 36 waren. De naamsbekendheid van SHOP en voorlichting en presentaties over mensenhandel aan organisaties en instanties kunnen een verklaring zijn voor het feit dat slachtoffers SHOP steeds beter lijken te vinden. 35 aanmeldingen komen uit de regio Haaglanden en 12 uit Hollands Midden. Bij 52% van de aanmeldingen gaat het om seksuele uitbuiting en bij 36% om arbeidsuitbuiting. De overige aanmeldingen betreffen criminele uitbuiting of een combinatie van criminele en seksuele uitbuiting. In totaal waren er 167 cliënten in traject bij SHOP. Een lichte toename in vergelijking met 2021. Toen waren er 138 trajecten.

Aanmeldingen en trajecten SHOP Jeugd

In 2022 waren er 14 aanmeldingen bij SHOP Jeugd. Dit is hetzelfde aantal als in 2021. Bijna alle aanmeldingen (12) gaan om seksuele uitbuiting. Eén aanmelding gaat over criminele uitbuiting en bij één aanmelding is sprake van criminele en seksuele uitbuiting. Ook landelijk is terug te zien in cijfers en onderzoeken dat de meeste aanmeldingen seksuele uitbuiting betreffen. Er zijn landelijk en per regio vermoedens van criminele uitbuiting, maar daadwerkelijke slachtoffers komen vrijwel niet in beeld. Er zijn 9 aanmeldingen van iemand met de Nederlandse nationaliteit, 2 van Nederlands-Dominicaanse mensen en 1 iemand is Nederlands-Turks. Van twee aanmeldingen is de nationaliteit onbekend. De meeste aanmeldingen (11) zijn van vrouwen/meisjes en bijna allemaal (13) komen uit de regio Haaglanden. In totaal had SHOP Jeugd afgelopen jaar 29 trajecten.

Digitale bezoekers

Op social media is SHOP Jeugd actief op Facebook en Instagram. In 2022 is het aantal volgers op Instagram ten opzichte van een jaar daarvoor gestegen van 354 naar 389. Op Facebook had SHOP Jeugd eind 2022 151 volgers, vergeleken met 81 in 2021. SHOP Jeugd slaagt er dus in om op social media steeds meer mensen te bereiken. Daarnaast informeert SHOP Jeugd digitale bezoekers via de twee websites: shop-jeugd-denhaag.nl en boefje.nu. Hiernaar wordt ook verwezen tijdens voorlichtingen en presentaties die SHOP Jeugd samen met ZoCo geeft (zie hieronder).

Haagse Week tegen mensenhandel

In 2022 hebben ZoCo en SHOP Jeugd meegewerkt aan verschillende activiteiten tijdens de Haagse Week tegen Mensenhandel, die in 2022 voor de tweede keer georganiseerd werd. Tijdens deze week heeft SHOP de nieuwe 'VR-bril arbeidsuitbuiting' gepresenteerd. Daarnaast organiseerde SHOP samen met CoMensha een webinar over signalen, risico's en de meldcode bij arbeidsuitbuiting. SHOP trad op als spreker tijdens een bijeenkomst van de ELANCE Academy over onder andere seksueel grensoverschrijdend gedrag en mensenhandel. Samen met Veilig Thuis Haaglanden en de William Schrikker Groep is een SHOPcast opgenomen over LVB en mensenhandel. Dit was een speciale editie in het kader van de Haagse Week tegen Mensenhandel. Tot slot was SHOP gedurende de week aanwezig op het Spuiplein bij de Roadshow ondermijning om voorlichting te geven aan bezoekers en bewustwording te creëren over mensenhandel. Aan alle activiteiten samen hebben circa 250 mensen deelgenomen.

Overleggen ZoCo 18+ en SHOP Jeugd

ZoCo neemt deel aan verschillende overleggen op stedelijk, regionaal en landelijk niveau met als doel samenwerking met netwerkpartners te versterken en de aanpak van mensenhandel, ondersteuning voor

slachtoffers en bewustwording over mensenhandel te optimaliseren. Sinds september 2022 is SHOP namens het Strategische Overleg Mensenhandel (SOM) lid van de werkgroep en stuurgroep die werkt aan de herijking van het interdepartementale programma “Samen tegen Mensenhandel”, onder leiding van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Ook SHOP Jeugd neemt deel aan verschillende overleggen om kennis te delen en samenwerking met ketenpartners aan te gaan of te versterken in Haaglanden en Hollands Midden. SHOP Jeugd is voorzitter van het 18- overleg Haaglanden.

Training en voorlichting ZoCo en SHOP Jeugd

ZoCo en SHOP Jeugd verzorgen samen trainingen, bewustwordings-/ voorlichtingsbijeenkomsten en roadshows. Voor de trainingen wordt gebruik gemaakt van eigen ontwikkeld voorlichtingsmateriaal, sheets en folders, social media en de door SHOP ontwikkelde VR-brillen over seksuele en arbeidsuitbuiting. ZoCo en SHOP Jeugd hebben in 2022 op verschillende manieren een bijdrage geleverd aan initiatieven die ontplooid zijn in verband met de komst van vluchtelingen uit Oekraïne. De vluchtelingenstroom gaat gepaard met signalen van mensenhandel en zorgen om vrouwen en kinderen die een groot risico vormen. ZoCo heeft daarom voorlichtingsbijeenkomsten verzorgd voor medewerkers van diverse locaties waar Oekraïense vluchtelingen worden opgevangen, onder andere in Rijswijk, Nieuwerkerk aan den IJssel en Den Haag. Aan deze bijeenkomsten hebben in totaal 43 mensen deelgenomen. De roadshow ondermijning heeft gedurende 2022 in verschillende gemeenten plaatsgevonden.

Haags Welzijn

De focus van Haags Welzijn was tot 2020 gericht op de Chinese doelgroep. In 2021 is – conform de Nota Mensenhandel van de gemeente Den Haag en naar aanleiding van de onderzoeken van eerdere jaren – ingezet op het verbreden van de activiteiten naar andere Aziatische gemeenschappen. Haags Welzijn streeft ernaar om de gezondheid, arbeidssituatie en maatschappelijke positie te verbeteren van Aziatische arbeidsmigranten, onder wie (potentiële) slachtoffers van mensenhandel en arbeidsuitbuiting en medewerkers van de Aziatische wellnessbranche in de regio Haaglanden en Hollands Midden.

Haags Welzijn houdt een spreekuur in Den Haag en Gouda. Het aantal unieke personen dat naar deze spreekuren komt is in 2022 toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Namelijk 189 unieke personen ten opzichte van respectievelijk 118 en 140 personen in 2021 en 2020. Het merendeel (61%) is een nieuwe bezoeker. Er is bijna een verdubbeling te zien in het aantal face-to-face contacten ten opzichte van 2021. Hiermee wordt het aantal keer bedoeld dat alle cliënten in totaal naar de spreekuren van Haags Welzijn kwamen. In totaal waren er 484 face-to-face contacten, vergeleken met 275 in 2021. Het blijkt dat alle spreekuren goed bezocht worden. Hoewel het spreekuur bij de Chinese Brug negen maanden in het pand van SHOP op de Herengracht 20 heeft plaatsgevonden in verband met tijdelijke sluiting van de Chinese Brug, zijn er meer mensen naar het spreekuur gekomen dan in het jaar daarvoor (325 in 2022 versus 275 in 2021). Cliënten wisten Haags Welzijn dus nog steeds te vinden. De stijging in het aantal face-to-face contacten hangt ook samen met het spreekuur in Gouda dat van start is gegaan, waar in totaal 102 keer iemand op af kwam. Bovendien is het spreekuur bij Spot46 voor Aziatische sekswerkers, dat in 2021 van start is gegaan, ook meer bezoekers gaan trekken in de loop van 2022, namelijk 57 face-to-face contacten.

Uitbreiding naar Aziatische doelgroep

Zoals hierboven is aangegeven zet Haags Welzijn in op het uitbreiden van de Aziatische doelgroep. Dit verloopt stapsgewijs. In 2021 is gestart met aandacht vestigen op de Filipijnse gemeenschap in den Haag. In 2022 is uitgebreid naar de Thaise gemeenschap. Eind 2022 is besloten om de naam Haags Welzijn aan te passen en over te gaan naar de naam SHOP Asia, die inclusiever is voor de Aziatische gemeenschap in de regio. Bovendien gaat er meer aandacht uit naar Aziatische sekswerkers en niet alleen de arbeidsmigranten in andere sectoren. Zo wordt de Thaise doelgroep geprobeerd te bereiken met het spreekuur voor Aziatische sekswerkers, dat Haags Welzijn bij Spot46 aanbiedt. Zoals hierboven aangegeven is dit spreekuur gaan lopen in de tweede helft van het jaar. De groep is onder andere bereikt door veldwerk naar de plekken waar de Thaise (en Filipijnse) arbeidsmigranten zich bevinden. Naast de massagesalons worden maandelijks ook horeca, winkels en kerken bezocht. Tijdens een bezoek wordt geïnformeerd over het aanbod van Haags Welzijn en de andere afdelingen van SHOP.

Spot46

In 2022 is Spot46 1.174 keer bezocht door sekswerkers. Het aantal bezoeken is ten opzichte van 2021 met 28% gestegen. Daarnaast is Spot46 1.789 keer benaderd via telefoon (bellen en WhatsApp), wat

een flinke daling is ten opzichte van de 3.049 keer in 2021. Omdat Spot46 toen twee maanden gesloten was, was er vooral aan het begin van het jaar veel telefonisch contact. De personele wisselingen en tijdelijke onderbezetting in het eerste halfjaar kunnen ook van invloed zijn op de daling. Vergeleken met de jaren voor corona is echter te zien dat er tegenwoordig vaker telefonisch contact is.

Consulten externen

Naast het reguliere spreekuur komen bezoekers naar Spot46 voor de spreekuren van de boekhouder, advocaten en het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG). In 2022 zijn er 583 consulten van externen geweest: 394 met een sociaal verpleegkundige van het CSG (o.a. soa-test, hepatitis B-vaccinatie, anticonceptie), 174 met de boekhouder en 15 met een advocaat. Dit is een toename vergeleken met 2021 toen er 398 consulten in totaal waren. Er is vooral een stijging te zien in het aantal consulten van het CSG. Deze stijging hangt samen met de uitbreiding van dit spreekuur. Ook zijn 87 sekswerkers getest tijdens soa-outreach van Spot46 in samenwerking met het CSG in de Doubletstraat en Geleenstraat.

Website en social media

Spot46 verstrekt via de website en social media (Facebook, Instagram en Twitter) informatie en advies aan sekswerkers, bijvoorbeeld over specifieke dienstverlening of activiteiten, tips ten aanzien van het werk, events of actualiteiten. Wekelijks worden meerdere berichten gepost. Het publiek dat deze informatie leest is breder dan sekswerkers. Eind 2022 had Spot46 543 volgers op Twitter, 387 op Facebook en 470 op Instagram.

Bijzondere activiteiten 2022:

- klantenacties en Week van het condoom: in 2022 hebben in de Doubletstraat en Geleenstraat weer twee klantenacties en de Week van het condoom plaatsgevonden, georganiseerd door Spot46 en CSG
- Internationale vrouwendag, 8 maart: alle vergunde werkplekken zijn bezocht om een speciaal ontworpen armbandje uit te delen. Tijdens deze actie zijn ongeveer 300 sekswerkers bereikt.
- Internationale dag van de sekswerker, 2 juni: activiteiten bij Spot46 en in de raamstraten
- Transgender Day of Remembrance op 20 november
- Internationale dag tegen geweld tegen sekswerkers op 17 december

Netwerk, innovatie en stigma voorbij

Spot46 stimuleert en faciliteert de uitwisseling van kennis en ervaringen met netwerkpartners. Dit doet zij onder andere middels een nieuwsbrief, het faciliteren van de netwerkbijeenkomst en deelname aan het Prostitutieplatform van de gemeente Den Haag. Ook door de deelname aan landelijke en internationale expertmeetings, congressen en themabijeenkomsten wordt gewerkt aan het versterken van het netwerk en onderlinge uitwisseling.

Fysieke en online veldwerk

SHOP doet zowel online als fysiek veldwerk in de regio Haaglanden en Hollands Midden. Tijdens online veldwerk zijn in 2022 3.600 sekswerkers benaderd. Dit is een stijging van 14% ten opzichte van 2021. Er is contact gelegd door via whatsapp of sms te reageren op iemands advertentie op Kinky of Sexjobs en te informeren over de dienstverlening en het uitstapprogramma van SHOP. Ook zijn er animatiefilmpjes gestuurd om te informeren over specifieke onderwerpen of aan te haken bij gebeurtenissen. Dit gebeurde onder andere op Valentijnsdag, Internationale dag van de sekswerker en met kerst. Deze filmpjes zijn ook gedeeld door exploitanten, waardoor het bereik vergrootte. De grootste groep die bereikt wordt met online veldwerk zijn Latijns-Amerikaanse sekswerkers (48%), gevolgd door Oost-Europese sekswerkers (24%) en Nederlandse sekswerkers (15%).

In 2022 is fysiek veldwerk uitgevoerd bij vergunde seksinrichtingen in de regio Haaglanden en Hollands Midden. Het gaat om raamstraten, clubs, privéhuizen en massagesalons. In totaal zijn het afgelopen jaar 2.119 keer sekswerkers benaderd tijdens fysiek veldwerk. Het overgrote deel van de sekswerkers die zijn gesproken zijn vrouwen (95%). De Roemeense sekswerkers zijn afgelopen jaar het meest gesproken tijdens het fysieke veldwerk. Het gaat om 44% van het totaal. De tweede grootste groep zijn Latijns-Amerikaanse sekswerkers (40%). De overige sekswerkers zijn onder andere Nederlands, Thais en Bulgaars. Bij de Thaise sekswerkers gaat het om 60 mensen, met name werkzaam in de massagesalons. Bij het veldwerk in Hollands Midden wordt gesignaleerd dat de meeste sekswerkers na de coronalockdown weer terug zijn op hun werkplek. Ook zien we sekswerkers die weer terug zijn

nadat ze gestopt waren. Ze zijn nu weer gestart in verband met hoge energieprijzen en prijzen van levensmiddelen of doordat ze in de schulden zitten door de coronapandemie.

SWAD

Zoals hierboven is aangegeven is SHOP mede-initiator en deelnemende partner van de Sekswork Alliantie Destigmatisering (SWAD). SHOP is onderdeel van het coördinatieteam. In het kader van de SWAD heeft SHOP de volgende producten gerealiseerd.

- Bewustwordingspresentatie voor banken: medewerkers uit verschillende teams van SHOP hebben een info-clip en presentatie voor banken ontwikkeld.
- Samenwerking Theater de Vaillant: in 2022 is het project dat zich richt op destigmatisering weer opgepakt met als doel dit in 2023 uit te voeren. Het project wordt mede gefinancierd vanuit de SWAD en er zal samengewerkt worden met alliantieleden die een artistieke bijdrage leveren.
- Intimiteit op recept/sekszorg: ontwikkeling van een symposium over het onderwerp en opbouw van het netwerk van zowel sekszorgaanbieders als belangenbehartigers en patiënten- en zorgorganisaties.
- Deelname aan overleggen: als alliantielid heeft SHOP deelgenomen aan overleggen tussen de SWAD en het Ministerie van Justitie en Veiligheid, de politie en zorginstellingen in verband met de invulling rondom de motie Positieveverbetering sekswerkers (van Van Nispen en Simons). Door middel van de gesprekken wil het ministerie komen tot een plan van aanpak om de sociale en juridische positie van sekswerkers te verbeteren.

6. FINANCIËLE RESULTATEN 2022

In onderstaande tabel worden de financiële resultaten weergegeven aan de hand van de realisatie in 2022, de begroting 2022 en de realisaties in 2021.

Tabel 2: Financiële resultaten

	Realisatie jaar 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten:			
Structurele subsidiebaten	2.794.887	2.657.800	2.748.083
Overige subsidiebaten en fondsbijdragen	89.070	29.000	57.681
Overige baten	26.880	22.950	21.295
Totale baten	2.910.837	2.709.750	2.827.059
Lasten:			
<i>Personeelskosten:</i>			
Lonen en salarissen	1.510.386	1.493.300	1.413.164
Sociale premies en pensioenlasten	426.317	452.700	366.166
Overige personeelskosten	334.462	267.499	348.489
Totale personeelskosten	2.271.165	2.213.499	2.127.719
Huisvestingskosten	265.057	220.100	209.580
Afschrijvingskosten	9.225	11.000	12.046
Exploitatiekosten	61.447	67.200	46.186
Verkoopkosten	21.512	18.000	17.457
Kantoorkosten	196.298	124.000	183.824
Algemene kosten	112.922	71.750	112.815
Totale lasten	2.937.626	2.725.549	2.709.627
Resultaat (baten – lasten)	-26.789	-15.799	117.432

Toelichting financiële resultaten

SHOP heeft in 2022 een negatief resultaat. In de kosten zit echter € 26.053 aan uitvoering van het door het bestuur vastgestelde programma voor extra deskundigheidsbevordering van het personeel. Deze kosten worden onttrokken uit de eerder hiervoor gevormde bestemmingsreserve. Rekening houdend met deze onttrekking is het resultaat nagenoeg 0.

Wel is de toename van kosten een reden tot zorg. Zo zijn de energielasten € 18.000 hoger dan in 2021. Ook zijn andere materiële kosten gestegen door prijsstijgingen en noodzakelijke inzet van automatisering. Daar tegenover staat dat SHOP meer baten heeft kunnen generen door extra dienstverlening aan derden te bieden. Hierdoor is circa € 200.000 aan de baten kant toegevoegd.

SHOP is al sinds de jaren 90 partner van de gemeente Den Haag bij de uitvoering van twee beleidsdomeinen: sekswerk en mensenhandel. In al deze jaren blijft SHOP een kwetsbaarheid tonen op twee terreinen, namelijk reputatie en financiële stabiliteit. Met betrekking tot de reputatie geldt dat de onderwerpen waar SHOP zich mee bezig houdt maatschappelijk relevant zijn, maar ook complex en gevoelig. Daarom hecht SHOP veel belang aan thema's als integriteit, transparantie en veiligheid. In dit kader moet SHOP constant investeren in de ontwikkeling van de organisatie.

Het verloop van 2022 laat zien dat de zorgen over de financiële situatie van SHOP aanhouden. Het eigen vermogen van SHOP nam in 2022 af en voor 2023 wordt dit ook verwacht. Dit zorgt ervoor dat er voor een organisatie met deze omvang bijna geen ruimte is om tegenvallende inkomsten of hogere dan verwachte kosten op te vangen. Denk hierbij aan de sterk oplopende energiekosten en herhuisvesting, die verbouwingskosten en zeer waarschijnlijk tijdelijk dubbele huurkosten met zich mee kan brengen. Ook zijn er middelen nodig voor de verdere kwaliteitsontwikkeling van het personeel, naast de al

oplopende personeelskosten, zoals de kosten van ziekteverzuimpreventie en -verzekering en voor een vertrouwenspersoon. SHOP werkt aan het behalen van een kwaliteitscertificaat (in samenwerking met onder andere Sociaal Werk Nederland) en aan de certificering van haar training- en scholingsaanbod. Deze kwaliteitscertificaten kunnen ervoor zorgen dat SHOP haar kennis en diensten aan een bredere groep collega's en andere belangstellenden buiten de huidige gremia van financiers kan aanbieden. Dit kan meer financiële soliditeit geven.

Daarnaast stijgen de personeelskosten door de in de CAO overeengekomen stijging van salarissen en pensioenpremies. In vier jaar tijd is er sprake geweest van autonome groei van werkgeverslasten. Bij het opmaken van de jaarrekening 2022 zijn een aantal verwachte subsidieaanvragen voor 2023 ook nog niet gehonoreerd. Het niet toewijzen van aanvragen heeft direct impact op de bedrijfsvoering en de reserves.

Risico's financiële positie en liquiditeit

Zoals hiervoor vermeld is er in 2022 een negatief resultaat behaald en wordt er voor 2023 ook een verlies verwacht, mede door kostenstijgingen vanwege externe factoren zonder dat de subsidies worden verhoogd. Dit zorgt voor een afname van het eigen vermogen. In combinatie met de late uitbetaling van beschikkingen zorgt dit ervoor dat de liquiditeitspositie van SHOP rondom de balansdatum en extra salarisbetalingen kwetsbaar blijft. De continuïteit waarborgen blijft daarom een uitdaging.

De door de gemeente gekozen subsidiesystematiek met ingang van 2022 maakt de situatie nog onzekerder. Van de organisatie wordt een degelijke meerjaren inzet verwacht, maar de financiële situatie kan door de tendersystematiek (soms ook voor kleinere projecten) bij afwijzing van een aanvraag een grote impact hebben op de continuïteit. Deze nieuwe systematiek vraagt bovendien een grotere inzet van de ondersteunende diensten en heeft een verhoging van de administratieve lasten tot gevolg. Indexatie, tijdige beschikking en uitbetaling van subsidies kan samen met een meerjarige gunning zorgen voor financiële stabiliteit, zodat de organisatie zich meer kan inzetten voor de uitvoering van haar kerntaken.

7. VOORUITZICHTEN 2023

De begroting 2023 voor de kerntaken is gekoppeld aan de kernactiviteiten van SHOP en verdeeld over de twee domeinen sekswerk en mensenhandel. De begroting is door het bestuur als volgt vastgesteld:

Tabel 3: Begroting

	Begroting 2023
Baten	
Structurele subsidiebaten	2.910.538
Overige subsidiebaten en fondsbijdragen	56.875
Overige baten	19.000
Totale baten	2.986.413
Lasten	
<i>Personeelskosten:</i>	
Lonen en salarissen	1.665.541
Sociale premies en pensioenlasten	458.451
Overige personeelskosten	327.053
<i>Totale personeelskosten</i>	<i>2.451.045</i>
Huisvestingskosten	262.514
Afschrijvingskosten	11.000
Exploitatiekosten	57.000
Verkoopkosten	14.650
Kantoorkosten	153.460
Algemene kosten	73.250
Totale lasten	3.022.919
Resultaat	-36.506

De begroting voor 2023 geeft een negatief resultaat aan. Dit komt door hogere loonkosten en overige personeelskosten en stijging van materiële kosten door tariefstijgingen van leveranciers. De subsidieruimte is echter niet hoger, waardoor SHOP financieel niet uitkomt bij de uitvoering van de programma's waarvoor zij subsidies ontvangt.

Zoals aangegeven beweegt SHOP zich in een dynamisch, breed en specifiek werk- en beleidsveld. Het bestuursverslag werpt ook een blik op de plannen voor het jaar 2023. De hieronder opgenomen speerpunten voor 2023 zijn afkomstig uit het Meerjarenplan 2021-2023 en komen voort uit de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en het ziekteverzuim (zie hoofdstuk 8). SHOP focust zich op thema's die in de komen periode extra aandacht nodig hebben en waarbij voortdurend naar innovatiemogelijkheden wordt gekeken. Het Meerjarenplan is geen statisch document. Het biedt een duidelijk kader en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

De speerpunten voor 2023 zijn als volgt:

- Opstellen van een nieuwe Strategisch plan voor de periode 2024-2027.
- Het vervullen van alle vacatures en het verlagen van het ziekteverzuim.
- Certificering van de trainingen van SHOP Jeugd en ZoCo (mensenhandel).
- Kwaliteitskeurmerktraject starten conform het traject van Sociaal Werk Nederland.
- Realisatie van nieuwe huisvesting voor MT, Staf, Maatschappelijk Werk, ZoCo en wellicht Spot46.
- Doorontwikkeling van SHOP naar een Raad van Toezicht model.

Voor de uitvoering van de reguliere werkzaamheden en projecten voor het jaar 2023 maakt het bestuur zich zorgen over de groei van de inflatie en energiekosten, zoals hierboven ook genoemd is. De geringe reserve van SHOP blijft zorgelijk. De organisatie wordt klaargestoomd om ook nieuwe financiële bronnen aan te boren en de kosten zoveel mogelijk te beheersen.

8. ORGANISATIE EN BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

SHOP is een stichting en werkt vanuit het Good Governance model van Sociaal Werk Nederland. Het bestuur ontvangt een vrijwilligersvergoeding. De dagelijkse leiding van de Stichting is gedelegeerd aan de directeur. SHOP heeft een Ondernemingsraad (OR). In juni 2022 heeft het personeel een nieuwe OR gekozen.

Met betrekking tot de organisatie onttrekt SHOP zich niet aan de ontwikkelingen die er op de arbeidsmarkt plaatsvinden. Binnen de meeste afdelingen van SHOP zijn in 2022 personele wisselingen geweest. In het tweede deel van het jaar is het moeilijker geworden ontstane vacatures te vervullen. Dit sluit aan bij wat door Sociaal Werk Nederland is gesignaleerd. Organisaties hebben te maken met hoge uitstroom en er is arbeidsmarktkrapte. De meerderheid van werkgevers heeft moeilijk vervulbare vacatures. Na jaren van daling is inmiddels sprake van een stijging van ziekteverzuim. Binnen SHOP is het verzuim van 12%, vergeleken met het landelijk gemiddelde van 8,36% in de sector Zorg en Welzijn⁴, relatief hoog te noemen. Waar mogelijk wordt getracht het percentage te verlagen in 2023.

Verschil van inzicht

Het bestuur heeft in 2022 zeven keer vergaderd. De statuten zijn begin 2022 aangepast conform de WBTR. In februari 2022 is afscheid genomen van twee leden die door privéomstandigheden (een nieuwe baan en emigratie naar het buitenland) hun functie hebben neergelegd. In maart en mei zijn de ontstane vacatures ingevuld.

In het najaar was sprake van een verschil van inzicht tussen het bestuur enerzijds en de OR en de directeur anderzijds. Het verschil van inzicht had – onder andere – betrekking op de aanpak van de situatie die in de zomer is ontstaan rond personele aangelegenheden. Naar aanleiding van deze onrustige situatie heeft het bestuur in december het besluit genomen af te treden. Drie van de zes leden zijn tijdelijk aangebleven en hebben samen met directeur en de OR de werving voor nieuwe leden gestart. Begin 2023 zijn drie nieuwe bestuursleden toegetreden tot het bestuur.

⁴ <https://www.vernet.nl/2023/01/27/verzuim-zorgsector-bereikte-recordhoogte-in-2022/>

In 2022 was het bestuur van SHOP als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Overige functies	Datum Benoeming
A. Laheij	Voorzitter	directeur/eigenaar van Laheij gespreksleiding, coaching en advies Toezichthouder Kopwerk-Schooltij	1-12-2019 1 ^e termijn Afgetreden per 12 december 2022
N. van der Wekken	Secretaris	Directeur van Stroomopwaarts (gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam)	26-10-2020 1 ^e termijn Afgetreden per 12 december 2022
D. Teeuwen	Bestuurslid	Adviseur Integriteit bij Oxfam Novib	1-1-2019 1 ^e termijn Afgetreden per 15 februari 2022
S. Fontein	Bestuurslid	Ondernemer	Aangetreden op 5 november 2016 2 ^e termijn Afgetreden per 15 februari 2022
J. Franssen	Bestuurslid	Beleidsadviseur op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid bij Gemeente Delft	1-12-2021 1 ^e termijn
S. Herbrink	Penningmeester	Programmamanager Netherlands Institute for Multiparty Democracy Coalitiesecretaris bij de Nederlandse AI Coalitie	1-12-2021 1 ^e termijn
G. Bekman	Bestuurslid	Gepensioneerde	29-3-2022 1 ^e termijn Afgetreden per 12 december 2022
J. Koch	Bestuurslid	Hogeschool Docent Integrale Veiligheidskundige Hogeschool Den Haag	5-5- 2022 1 ^e termijn Afgetreden 31 december 2022

Samenstelling van de directie van SHOP in 2022:

Naam	Functie	Nevenfuncties	Datum Benoeming
M. Scali	Directeur	Secretaris Sekswork Expertise Lid van het bestuur de stichting Vrienden van Jessehof te Delft Lid van het bestuur van RespijtHuis HouseMartin Voorzitter Woonbond	2012 2021 2022 2022

Tot slot, het bestuur verklaart in het kader van dit verslag, dat het in 2022 geen bezoldiging heeft verleend aan medewerkers van SHOP die de inkomensgrens overschrijden, zoals benoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Het bestuur van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (SHOP)

w.g. F. Loos

Voorzitter

w.g. L. Winters

Penningmeester

w.g. A. Wessel

Secretaris

Den Haag, 17 april 2023

JAARREKENING

Balans per 31 december 2022

Winst-en-verliesrekening over 2022

Kasstroomoverzicht 2022

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2022

Overige toelichtingen

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
 (na resultaatbestemming)

		31 december 2022		31 december 2021	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	(1)				
Inventaris Kantoor		13.087		17.368	
Inventaris 24-uurs Opvang		3.562		5.392	
Inventaris Dienstencentrum		3.327		4.867	
			19.976		27.627
Financiële vaste activa	(2)				
Overige vorderingen			10.200		10.200
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	(3)				
Handelsdebiteuren		6.697		6.328	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		-		7.358	
Overige vorderingen en overlopende activa		626.691		351.309	
			633.388		364.995
Liquide middelen	(4)		27.741		257.654
TOTAAL ACTIVA			691.305		660.476

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
PASSIVA				
RESERVES EN FONDSSEN (5)				
Bestemmingsreserves	23.947		50.000	
Overige reserves	213.690		214.426	
Bestemmingsfonds	40.805		40.805	
		278.442		305.231
KORTLOPENDE SCHULDEN (6)				
Terugbetalingsverplichtingen subsidies	16.700		-	
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	46.021		88.743	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	162.246		78.582	
Overige schulden en overlopende passiva	187.896		187.920	
		412.863		355.245
TOTAAL PASSIVA		691.305		660.476

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Baten			
Subsidiebatén	(7) 2.794.887	2.657.800	2.748.083
Overige baten	(8) 115.950	51.950	78.976
Som der baten	2.910.837	2.709.750	2.827.059
Lasten			
Personeelskosten	(9) 2.271.165	2.185.999	2.127.719
Afschrijvingen	(10) 9.225	11.000	12.046
Overige bedrijfskosten	(11) 657.236	528.550	569.862
	2.937.626	2.725.549	2.709.627
Resultaat	-26.789	-15.799	117.432
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserves	-26.053	-	-
Overige reserves	-736	-15.799	117.432
	-26.789	-15.799	117.432

3 KASSTROOMOVERZICHT 2022

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	-26.789		117.432	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	9.225		12.046	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-268.393		-13.466	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	57.618		-198.672	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-228.339		-82.660
Kasstroom uit operationele activiteiten		-228.339		-82.660
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-1.574		-664
		-229.913		-83.324
Samenstelling geldmiddelen				
	2022		2021	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		257.654		340.978
Mutatie liquide middelen		-229.913		-83.324
Geldmiddelen per 31 december		27.741		257.654

4 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4.1 Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (geregistreerd onder KvK-nummer 27251009, statutair gevestigd te Den Haag, bestaan voornamelijk uit het aanbieden van dienst- en hulpverlening, het verlenen van psycho-sociale hulp en het bieden van opvang aan (ex)prostituées en slachtoffers van mensenhandel in de regio Haaglanden en Hollands Midden. De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Herengracht 20, Herengracht 46A en Honselersdijkstraat te Den Haag.

Organisatie

Blijkens de akte d.d. 29-05-2002 werd Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel per genoemde datum opgericht, is statutair gevestigd te Den Haag en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 27251009.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

4.2 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de richtlijn voor de Jaarverslaggeving Kleine Organisatie zonder winststreven (RJK C1).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Doelstelling

SHOP, Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel, is een in Den Haag gevestigde niet-gouvernementele organisatie die dienst- en hulpverlening aanbiedt aan (voormalig) sekswerkers, aan slachtoffers van mensenhandel en bij hen betrokkenen. SHOP functioneert ten dienste van haar samenwerkingspartners en opdrachtgevers tevens als regionaal kennis- en expertisecentrum op deze beleidsterreinen,

SHOP voert in opdracht van en gesubsidieerd door de gemeente Den Haag en met middelen van derden (fondsen) op professionele wijze en in samenwerking met andere organisaties de volgende taken uit:

- SHOP ondersteunt sekswerkers (man, vrouw, transgender) bij de veilige en professionele uitoefening van hun beroep.
- SHOP ondersteunt activiteiten van sekswerkers die positieverbetering van de beroepsgroep tot doel hebben.
- SHOP ondersteunt en begeleidt ex- sekswerkers in nieuw gemaakte keuzes, zoals bij een carrièreswitch.
- SHOP levert een bijdrage aan de signalering en bestrijding van (inter-)nationale mensenhandel.
- SHOP ondersteunt de slachtoffers van mensenhandel en voert de zorgcoördinatie uit voor de regio Den Haag.

SHOP baseert haar handelen op de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot (seksuele en anderszins) dienstverlening of welke vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.
- SHOP beschouwt als haar opdrachtgevers: de cliënten (sekswerkers en slachtoffers mensenhandel op het aspect zorgcoördinatie), de subsidieverleners en andere geldgevers.

4.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Afschrijving

Actief	%
Inventaris Kantoor	20
Inventaris 24-uurs Opvang	20
Inventaris Dienstencentrum	20

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

4.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijk, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de lease termijnen uit hoofde van het financial lease contract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Inventaris Kantoor	Inventaris 24-uurs Opvang	Inventaris Diensten- centrum	Totaal
	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2022</i>				
Aanschaffingswaarde	170.467	99.925	70.287	340.679
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-153.098	-94.534	-65.420	-313.052
	<u>17.369</u>	<u>5.391</u>	<u>4.867</u>	<u>27.627</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	998	576	-	1.574
Desinvesterings	-45.523	-69.389	-1.664	-116.576
Afschrijving desinvesterings	45.523	69.389	1.664	116.576
Afschrijvingen	-5.280	-2.405	-1.540	-9.225
	<u>-4.282</u>	<u>-1.829</u>	<u>-1.540</u>	<u>-7.651</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2022</i>				
Aanschaffingswaarde	125.942	31.112	68.623	225.677
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-112.855	-27.550	-65.296	-205.701
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>13.087</u>	<u>3.562</u>	<u>3.327</u>	<u>19.976</u>

2. Financiële vaste activa

	2022	2021
	€	€
<i>Waarborgsommen</i>		
Stand per 1 januari	10.200	10.200
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	<u>10.200</u>	<u>10.200</u>

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<u>Handelsdebiteuren</u>		
Debiteuren	6.697	6.328
	<u>6.697</u>	<u>6.328</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Pensioenen	-	7.358
	<u>-</u>	<u>7.358</u>
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Overige vorderingen	578.966	274.808
Overlopende activa	47.725	76.501
	<u>626.691</u>	<u>351.309</u>
<i>Overige vorderingen</i>		
Gemeente Den Haag (20211222-24026) (2021: ABBA/VL/33952)	334.445	240.478
Gemeente Den Haag (20210921-41935)	60.984	-
Gemeente Den Haag (20210902-32666) (2021: ABBA/VL/31570)	8.375	5.300
Gemeente Den Haag (2021: ABBA/VL/35815)	29.030	29.030
Gemeente Den Haag (20220225-35473)	10.800	-
Gemeente Den Haag (20220105-60772)	2.000	-
Gemeente Den Haag (20211028-68278)	52.063	-
Gemeente Den Haag (20220119-30741)	29.726	-
Gemeente Den Haag (20210915-35099)	24.495	-
Arbeidsmarkttoeslag 2022	27.048	-
	<u>578.966</u>	<u>274.808</u>
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	26.631	60.238
Nog te ontvangen bedragen	8.694	7.484
Nog te factureren	12.400	8.779
	<u>47.725</u>	<u>76.501</u>

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
4. Liquide middelen		
Rabo BedrijfsSpaarRekening NL65 RABO 3492 4163 73	2.548	225.452
Rabobank Zakelijke rekening NL87 RABO 0118 5094 03	12.869	18.928
Rabobank Zakelijke rekening NL96 RABO 0122 2468 45	6.081	9.401
Rabo BedrijfsSpaarRekening NL08 RABO 1096 1466 65	1	1
Hoofdkas Herengracht 20	3.857	881
Cliëntenkas	971	517
Kas 24-uurs Opvang	596	1.119
Kas Spot46	818	1.355
	<u>27.741</u>	<u>257.654</u>

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

PASSIVA

5. EIGEN VERMOGEN

Bestemmingsreserves

	2022	2021
	€	€
<i>Bestemmingsreserve</i>		
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Resultaatbestemming	-26.053	-
Stand per 31 december	<u>23.947</u>	<u>50.000</u>

In 2013 is door het bestuur van de stichting een bedrag van € 50.000 uit de algemene reserves onttrokken en specifiek bestemd voor verdere organisatieontwikkeling van de stichting. In 2022 is besloten om een bedrag van € 26.053 te onttrekken van de bestemmingsreserve en specifiek bestemd voor verdere ontwikkeling van het personeel.

Overige reserves

Stand per 1 januari	214.426	96.994
Resultaat boekjaar	-736	117.432
Stand per 31 december	<u>213.690</u>	<u>214.426</u>

Volgens vaststellingsbeschikking met kenmerk ABBA/VL/33952 dient het resultaat over 2021 van € 117.432 te worden gebruikt voor specifieke bestedingen.

Bestemmingsfonds

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<i>Verbouwing en inrichting</i>		
Stand per 1 januari	40.805	40.805
Stand per 31 december	<u>40.805</u>	<u>40.805</u>

De looptijd van dit fonds is 5 jaar (2020 t/m 2024). Dit bestemmingsfonds is ontstaan bij de vaststelling van de subsidie 2018 door de Gemeente Den Haag en dient aangewend te worden voor verbouwing en inrichting.

6. KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Terugbetalingsverplichtingen subsidies		
Terugbetalingsverplichting Zorgbonus	16.700	-
	<u>16.700</u>	<u>-</u>
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>46.021</u>	<u>88.743</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	86.681	78.582
Pensioenen	75.565	-
	<u>162.246</u>	<u>78.582</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Overige schulden	11.246	11.023
Overlopende passiva	176.650	176.897
	<u>187.896</u>	<u>187.920</u>
<i>Overige schulden</i>		
Nog uit te geven giften: Fonds Stichting Dominium Adullam	7.771	7.548
Nog uit te geven giften: Fonds donatie Khadija Nairi	525	525
Nog uit te geven giften: Fonds Aziaten	2.950	2.950
	<u>11.246</u>	<u>11.023</u>

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiedagen	73.880	60.622
Accountantskosten	13.074	25.060
Loopbaanbudget	29.358	33.030
Nog te betalen kosten	25.639	21.311
Reservering TVT-saldo	9.137	9.344
Zorgbonus	-	17.450
Reservering onregelmatigheidstoelage	8.123	5.958
Vooruitgefactureerde omzet	17.439	4.122
	<u>176.650</u>	<u>176.897</u>

De in 2020 ontvangen zorgbonussen zijn in 2021 aan de medewerkers die er recht op hadden uitbetaald.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Voor het komende boekjaar bedraagt de huurverplichting circa € 110.281.

Operationele leaseverplichting

De stichting is een leaseverplichting voor hardware aangegaan voor de periode van 60 maanden, met ingang van februari 2020. De maandelijkse leaseverplichting bedraagt circa € 6.400,-. Voor het komende boekjaar bedraagt de leaseverplichting circa € 77.124.

Overige niet verwerkte verplichtingen

Financiële dienstverlening

De stichting is een contract aangegaan voor het afnemen van financiële dienstverlening in 2023. Voor het komende boekjaar bedraagt de contractuele verplichting circa € 35.000,-.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
7. Subsidiebaten		
Gemeente Den Haag Sekswerk (20211222-24026) (2021: ABBA/VL/33952)	939.660	2.404.776
Gemeente Den Haag Sekswerk (20210921-41935)	609.840	-
Gemeente Den Haag Jeugd cat C (20210902-32666) (2021: ABBA/VL/31570)	30.750	53.000
Gemeente Den Haag Jeugd cat D (20220105-60772)	20.000	-
Gemeente Den Haag Jeugd incidenteel (20220225-35473)	108.000	-
Gemeente Den Haag Mensenhandel 4A (20211028-68278)	520.632	-
Gemeente Den Haag Mensenhandel 4B/2E (20220119-30741)	297.256	-
Gemeente Den Haag Carriereswitch (20210915-35099) (2021: ABBAVL/35815)	200.000	290.307
Gemeente Den Haag Carriereswitch 2E (20220725-98895)	44.948	-
Subsidie DUUP Landelijk	23.801	-
	<u>2.794.887</u>	<u>2.748.083</u>
8. Overige batens		
Zorgcoördinatie Hollands-Midden	37.237	26.504
Spot46	9.110	6.330
Diverse	5.354	4.663
Opvang	12.416	19.655
SWAD	24.785	8.824
Compensatie arbeidsmarkttoeslag/zorgbonus	27.048	13.000
	<u>115.950</u>	<u>78.976</u>

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
9. Personeelskosten		
Lonen en salarissen	1.510.386	1.413.064
Sociale lasten	272.322	239.546
Pensioenlasten	153.995	126.620
Overige personeelskosten	334.462	348.489
	<u>2.271.165</u>	<u>2.127.719</u>
<u>Lonen en salarissen</u>		
Bruto lonen	1.548.690	1.438.063
Mutatie TVT-verplichting	-207	-4.884
Reservering keuze- en loopbaanbudget	1.136	-309
Mutatie vakantiedagen	13.258	13.467
	<u>1.562.877</u>	<u>1.446.337</u>
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-44.209	-33.273
Ontvangen subsidies	-8.282	-
	<u>1.510.386</u>	<u>1.413.064</u>
<u>Sociale lasten</u>		
Uitvoeringsinstelling	<u>272.322</u>	<u>239.546</u>
<u>Pensioenlasten</u>		
Pensioenpremies	<u>153.995</u>	<u>126.620</u>
<u>Overige personeelskosten</u>		
Uitzendkrachten	94.911	191.555
Reis- en verblijfkosten	27.585	21.270
Inhuur Calculations	43.916	49.443
Onkostenvergoedingen	715	155
Wervingskosten	15.730	-
Kantinekosten	10.281	8.266
Opleidingskosten	70.658	18.265
Overige personeelskosten	5.647	4.873
Ziekengeldverzekering	31.294	24.248
Kosten arbodienst	22.881	10.436
Overige personeelskosten WKR	10.844	6.978
Zorgbonus	-	13.000
	<u>334.462</u>	<u>348.489</u>

Wet Normering Topinkomens (WNT)

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

<i>Bedragen x € 1 over 2022</i>	M.A. Scali
Functie(s)	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.735
Beloningen betaalbaar op termijn	11.308
<i>Subtotaal</i>	<i>118.043</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	118.043
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

<i>Bedragen x € 1 over 2021</i>	M.A. Scali
Functie(s)	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.321
Beloningen betaalbaar op termijn	10.689
<i>Subtotaal</i>	<i>114.010</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	114.010

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Naam topfunctionarissen 2022	Functie
J. Franssen (afgetreden 01-03-2023)	Lid
S. Herbrink (afgetreden 01-03-2023)	Penningmeester
J. Koch (afgetreden 31-12-2022)	Lid
A.I.F. Laheij (afgetreden 12-12-2022)	Voorzitter
G. Bekman (afgetreden 12-12-2022)	Lid
N.C. van der Wekken (afgetreden 12-12-2022)	Secretaris
S. Fontein (afgetreden per 14 februari 2022)	Lid
D.T.M. Teeuwen (afgetreden per 14 februari 2022)	Waarnemend penningmeester

10. Afschrijvingen

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
<u>Afschrijvingen materiële vaste activa</u>		
Inventaris Kantoor	5.280	6.374
Inventaris 24-uurs Opvang	2.405	3.653
Inventaris Dienstencentrum	1.540	2.019
	<u>9.225</u>	<u>12.046</u>

11. Overige bedrijfskosten

Huisvestingskosten	265.057	209.580
Exploitatiekosten	61.447	46.186
Kantoorkosten	196.298	183.824
Verkoopkosten	21.512	17.457
Algemene kosten	112.922	112.815
	<u>657.236</u>	<u>569.862</u>

Huisvestingskosten

Huur	106.460	102.804
Gas, water en elektra	41.713	28.334
Onderhoud gebouwen	9.509	-
Schoonmaakkosten	39.396	40.570
Bewakingskosten	45.142	15.722
Huur extra ruimte Sunday's	11.185	7.091
Vaste lasten onroerend goed	3.257	3.692
Overige huisvestingskosten	8.395	11.367
	<u>265.057</u>	<u>209.580</u>

Exploitatiekosten

Activiteiten voor cliënten	18.878	16.939
Huisartskosten	2.925	3.225
Tolkkosten	5.954	4.686
Kosten inventaris	2.352	2.408
Overige exploitatiekosten	31.338	18.928
	<u>61.447</u>	<u>46.186</u>

Kantoorkosten

Kantoorbehoeften	1.897	1.756
Drukwerk	27.476	38.476
Automatiseringskosten	103.273	74.461
Porti	597	1.007
Contributies en abonnementen	13.609	9.463
Websitekosten	16.660	28.933
Internetkosten	32.786	11.668
Telecommunicatiekosten	-	18.060
	<u>196.298</u>	<u>183.824</u>

	Realisatie 2022	Realisatie 2021
	€	€
<u>Verkoopkosten</u>		
Voorlichtingsmateriaal en verslagen	6.448	3.425
Representatiekosten	2.673	6.657
Relatiegeschenken	2.679	1.636
Verblijfs- en vergaderkosten	4.815	1.198
Verteerkosten	5.644	915
Afboeking vordering huurders	-747	3.506
Overige verkoopkosten	-	120
	<u>21.512</u>	<u>17.457</u>
<u>Algemene kosten</u>		
Accountantskosten	24.954	40.179
Administratiekosten	42.455	39.049
Advieskosten	9.117	6.709
Juridische kosten	3.635	385
Verzekeringen	4.768	4.622
Bestuurskosten	14.406	18.940
Vrijwilligersvergoedingen	3.295	990
Boetes	1.138	-
Overige algemene kosten	9.154	1.941
	<u>112.922</u>	<u>112.815</u>

7 OVERIGE TOELICHTING

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

Het bestuur stelt voor om een bedrag van € 736 te onttrekken van de overige reserves. Dit bedrag bestaat uit het saldo van het negatieve resultaat over het boekjaar ad € 26.789 en de onttrekking uit de bestemmingsreserves ad € 26.053 voor de verdere ontwikkeling van het personeel. Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur in de bestuursvergadering van 17 april 2023 is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2022 waren 28,7 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2021: 27,7).

	2022	2021
<u>Onderverdeeld naar:</u>		
Medewerkers SHOP	<u>28,7</u>	<u>27,7</u>

Ondertekening bestuur voor akkoord

Den Haag, 17 april 2023

w.g. L.F.F.C. Kappetijn, voorzitter

w.g. A.A. Wessel, secretaris

w.g. L. Winters, penningmeester

OVERIGE GEGEVENS

Aan de raad van bestuur van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2022 opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de Jaarverantwoording 2022 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven* en de bepalingen van en krachtens de *Wet normering topinkomens (WNT)*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de *Nederlandse controlestandaarden* en de *Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022* vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de *Regeling Controleprotocol WNT 2022* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2022 opgenomen andere informatie

De Jaarverantwoording 2022 omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende *RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven* en de *WNT*. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de *Regeling Controleprotocol WNT 2022*, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 17 april 2023

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
drs. J.A. Walhout RA